

HOGESCHOOL ROTTERDAM

IBB

ribNAT01

Bijspijker Natuurkunde

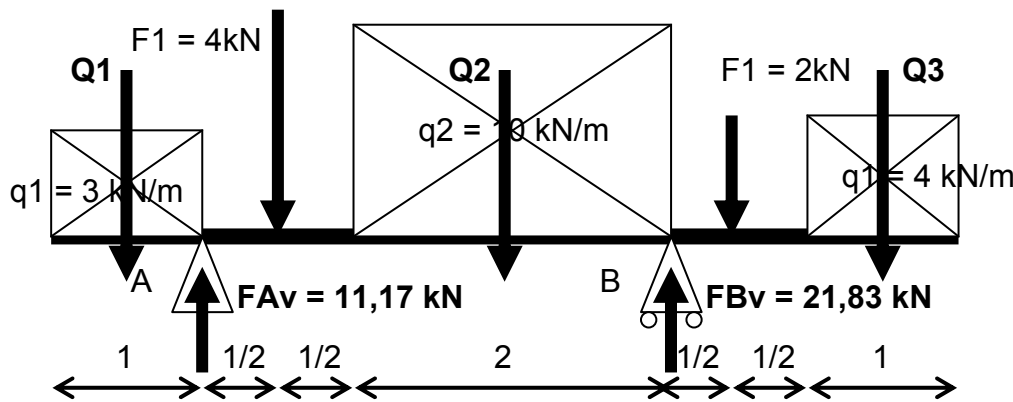
Week 04

Week 04

- **Theorie:** Momentstelling & Evenwichtsvoorwaarden
Spanningsleer
Horizontale en verticale schuifkrachten.
- **Onderwerp:** D-lijnen, dwarskracht, schuifkracht
- **Opdracht:** Bereken de dwarskrachten en teken de D-lijnen van de liggers. Bereken en controleer de schuifspanningen
- **Boek:** F.Vink, hst. 8 + 17 + opgaven

Toets

$$Q1 = 3 * 1 = 3 \text{ kN}$$

$$Q2 = 10 * 2 = 20 \text{ kN}$$

$$Q3 = 4 * 1 = 4 \text{ kN}$$

$$\Sigma M \text{ t.o.v. } A = 0$$

$$+3 * \frac{1}{2} - 4 * \frac{1}{2} - 20 * 2 - 2 * 3 \frac{1}{2} - 4 * 4 \frac{1}{2} + 3F_B = 0$$

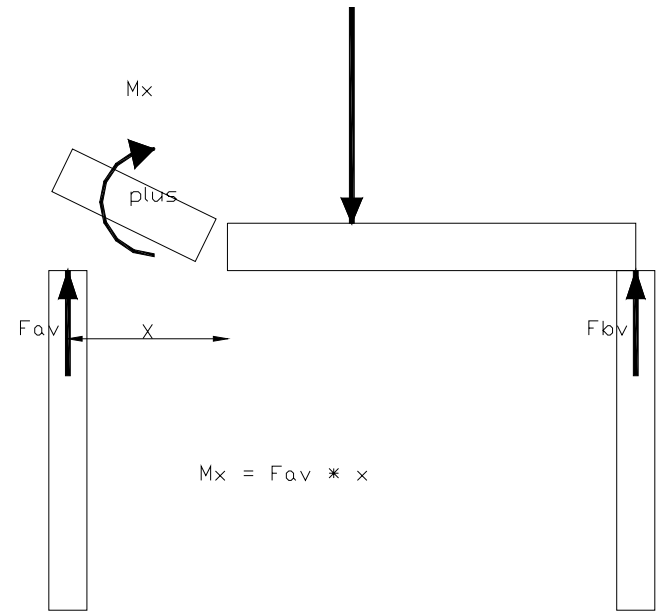
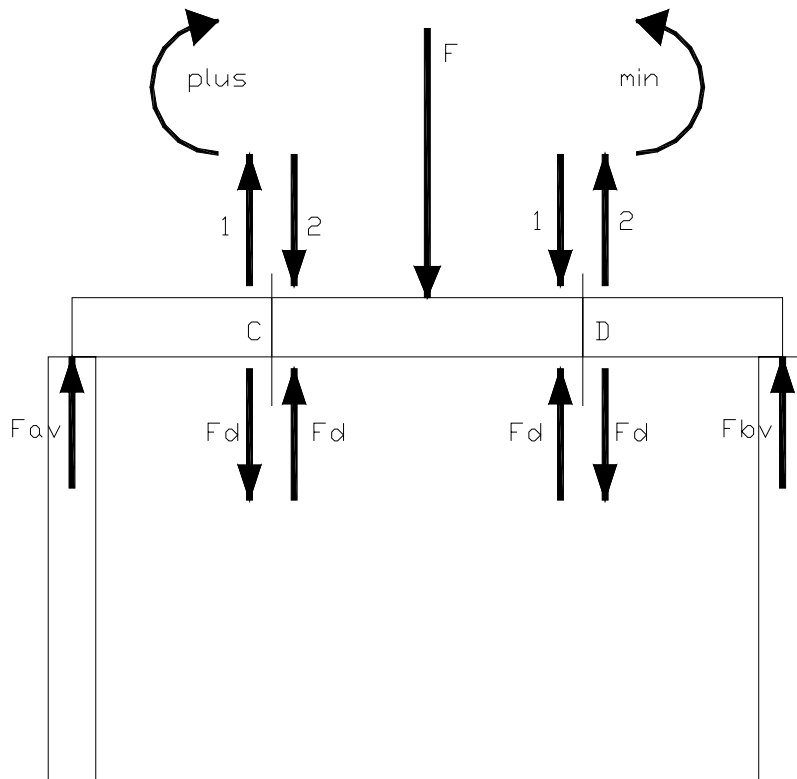
$$F_B = 21,83 \text{ kN}$$

$$\Sigma F_v = 0$$

$$-F_A + 3 + 4 + 20 - 21,83 + 2 + 4 = 0$$

$$F_A = 11,17 \text{ kN}$$

Inwendige kracht in lineaire constructiedelen

Inwendig moment

Aanschouwen we het linkerdeel, dan zien we dat dit linkerdeel gaat roteren.

In de doorsnede moeten dus krachten werken die deze rotatie tegen gaan.

Doordat de ligger door een externe kracht, loodrecht op de doorsnede, wordt gebogen door, ondergaan de bovenste vezels een verkorting en de onderste vezels een verlenging.

Daardoor wordt op de bovenste vezels een drukkracht en op de onderste vezels een trekkracht uitgeoefend.

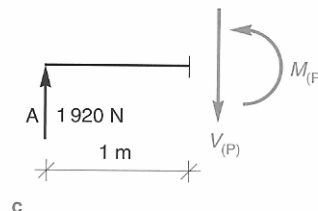
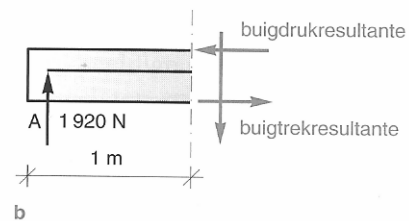
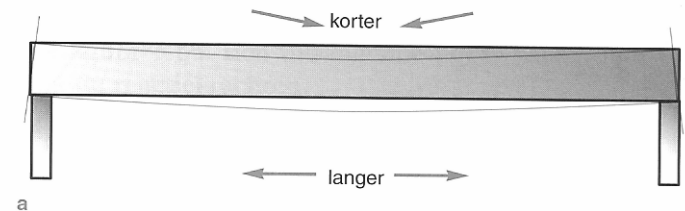
De resultante van deze trek- en drukkrachten vormen samen een koppel dat het inwendige moment M_p wordt genoemd. Dit inwendig moment gaat dus de rotatie tegen.

Berekening inwendig moment M_p

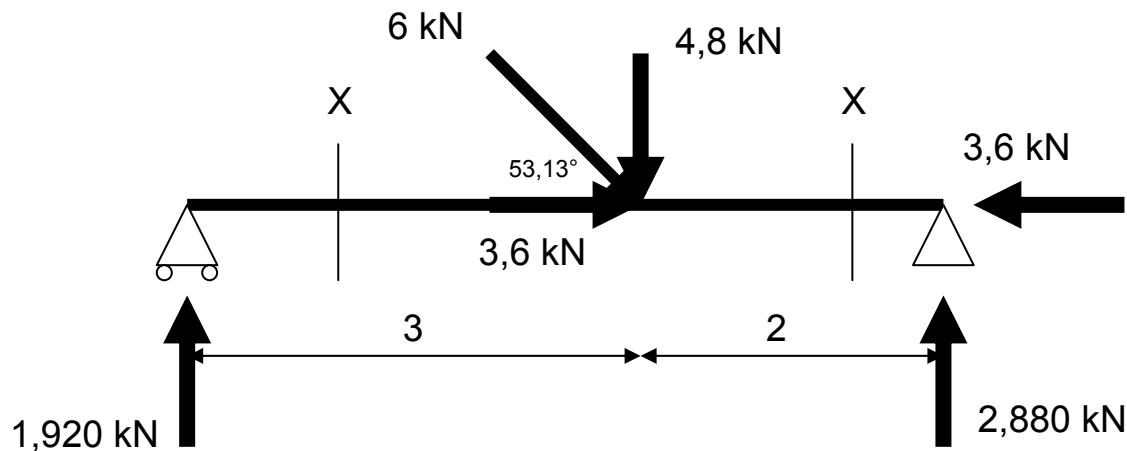
$$\Sigma M \text{ t.o.v } P = 0$$

$$-1920 * 1 + M_p = 0$$

$$M_p = 1920 \text{ Nm}$$

Inwendige krachten – links van de puntlast

Het is mogelijk om op elke plaats van de ligger de inwendige krachten te berekenen. Om in één oogopslag te kunnen zien hoe het verloop van de inwendige krachten in de constructie is worden ze in grafieken weergegeven

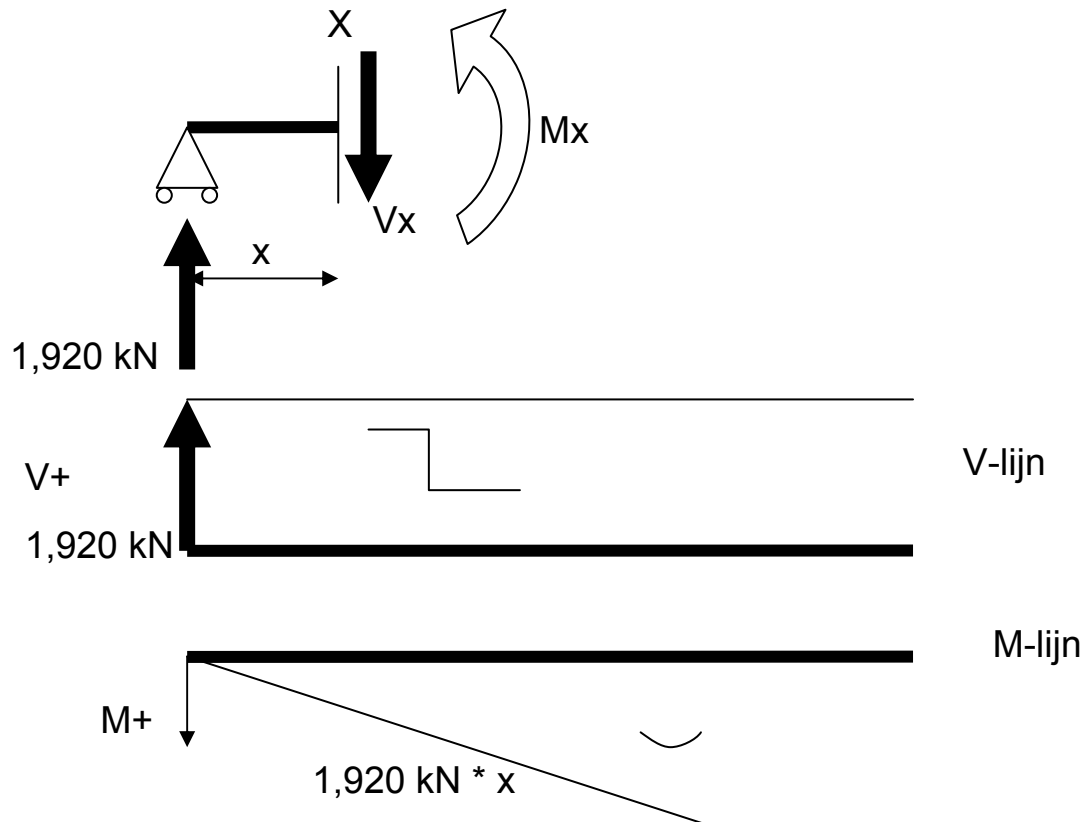
Inwendige krachten – links van de puntlast

- **Het punt X links van de puntlast.**
- **$\Sigma F_v = 0$**
- $-1920 + V_x = 0$
- $V_x = 1920 \text{ N}$
- In het antwoord komt de variabele X niet meer voor.
- De dwarskracht is dus niet afhankelijk van X en heeft dus een constante waarde op het deel links van de puntkracht.
- **$\Sigma F_h = 0$**
- In het beschouwde deel is geen horizontale kracht. De normaalkracht is dus nul.

Inwendige krachten – links van de puntlast

- $\Sigma M \text{ t.o.v } X = 0$
- $-1920 * x + MX = 0$
- $MX = 1920 * x$
- Mx wordt groter als x groter wordt.
- Het moment kan dus beschouwd worden als een functie van de afstand.
- Het moment kan dus worden genoteerd als $M(x)$: het moment als functie van x .

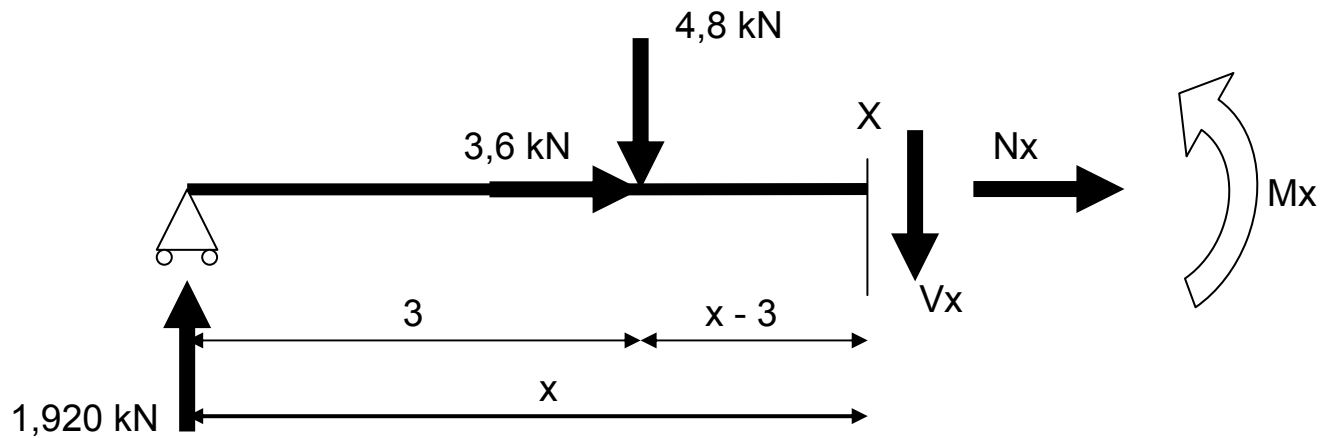
Inwendige krachten – links van de puntlast

Inwendige krachten – rechts van de puntlast

- Het punt X rechts van de puntlast
- $\Sigma F_v = 0$
- $-1920 + 4800 + V_X = 0$
- $V_X = -2880 \text{ N}$
- De dwarskracht is ook hier constant, maar negatief. Hij moet dus aan de andere zijde van de nullijn getekend worden.

Inwendige krachten – rechts van de puntlast

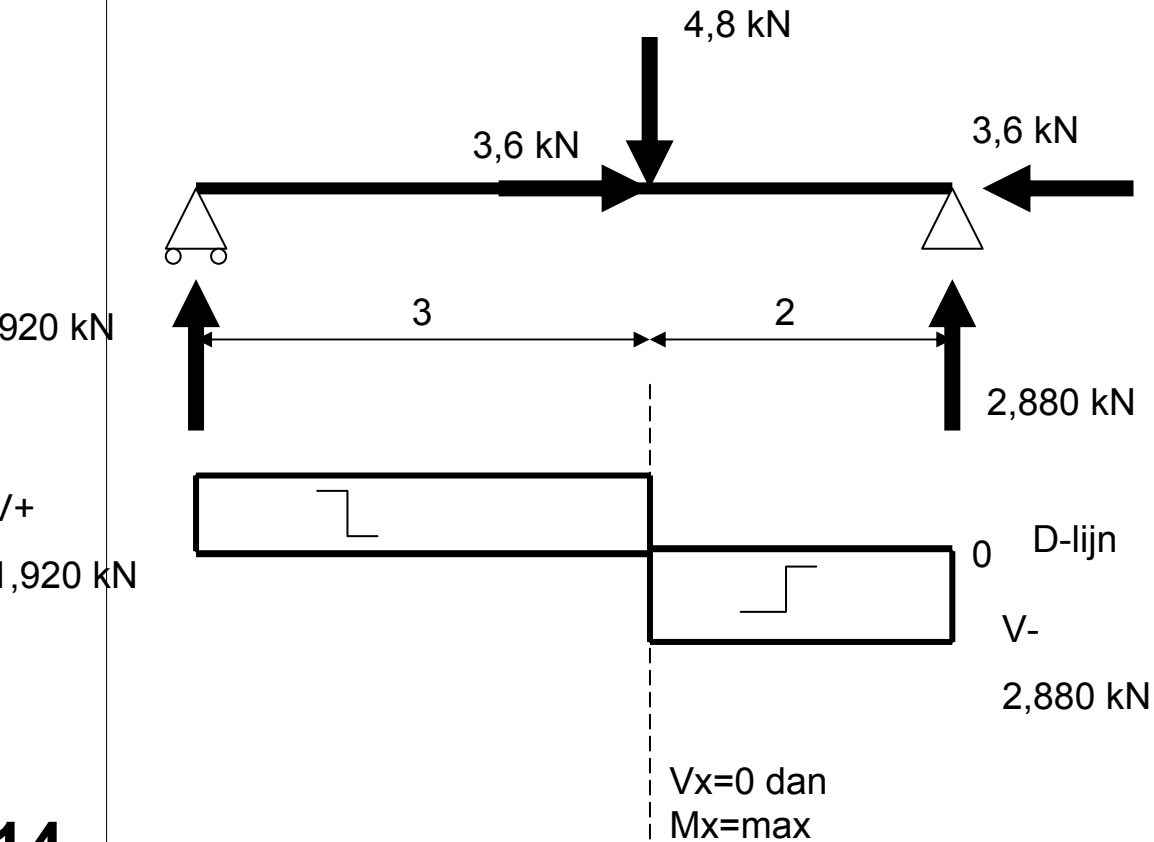
Inwendige krachten – rechts van de puntlast

- $\Sigma M \text{ t.o.v } X = 0$
- $-1920 * x + 4800 * (x - 3) + MX = 0$
- $MX = -2880 * x + 14400$
- Het moment is ook nu lineair afhankelijk van x . De grafiek gaat echter niet door de oorsprong, maar snijdt de verticale as bij 14400 Nm.
- De richtingscoëfficiënt is -2880 (was 1920). De grafiek vertoont op de plaats van de puntlast een knik.
- Het moment is maximaal op de plaats van de puntlast, dus als $x = 3$.
- De waarde kan worden uitgerekend met het functievoorschrift van het linkerdeel;
- $M_{\max} = M(3) = 1920 * 3 = 5760 \text{ Nm}$

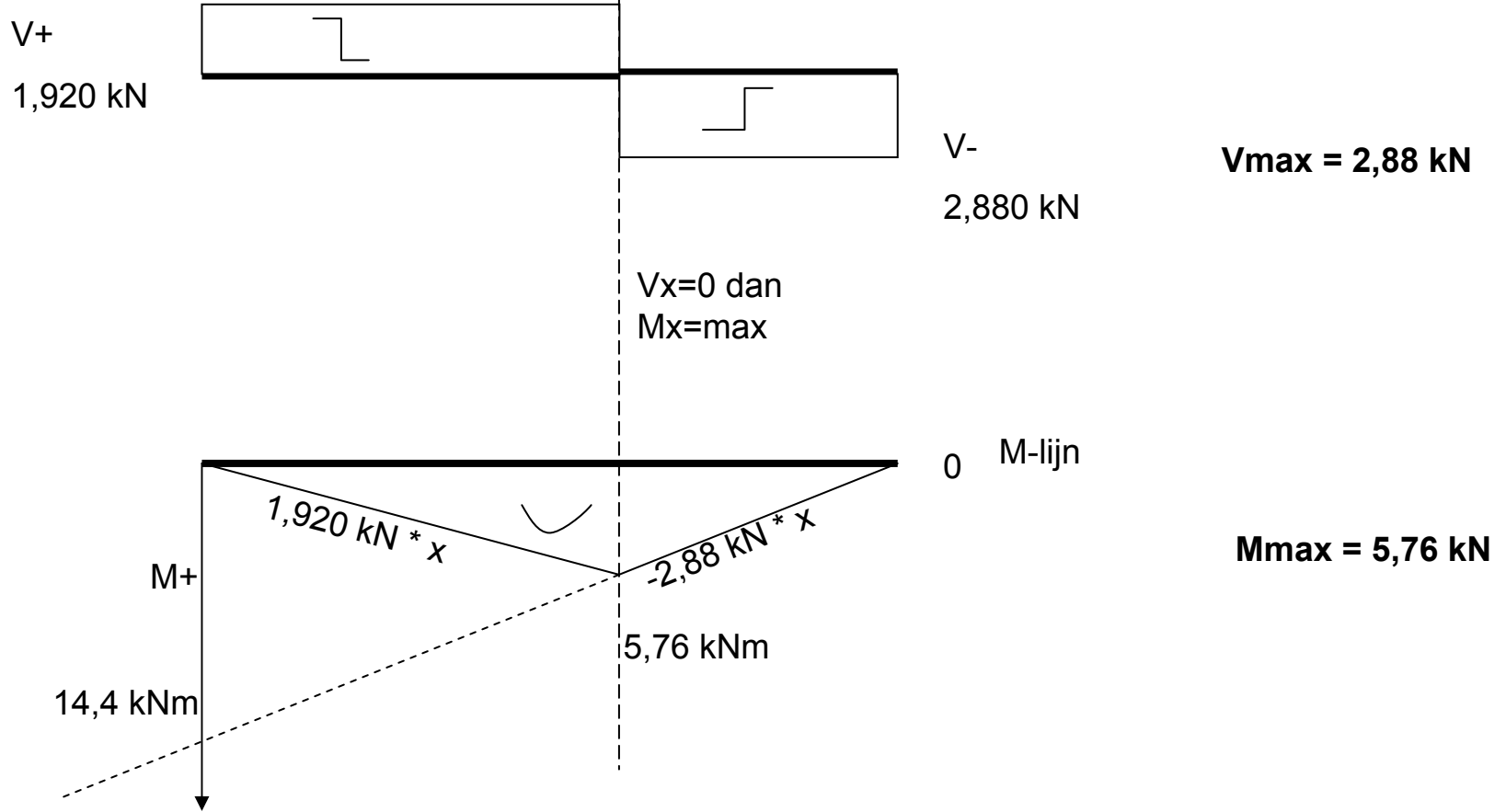
Inwendige krachten – rechts van de puntlast

- $\Sigma F_h = 0$
- $+3600 + N_x = 0$
- $N_x = -3600 \text{ N}$
- Aangenomen was dat de normaalkracht van de snede af gericht was. Het antwoord is negatief, dus de kracht is naar de snede toe gericht.
- Er heerst in het liggerdeel rechts van de puntlast dan een drukkracht van 3600 N

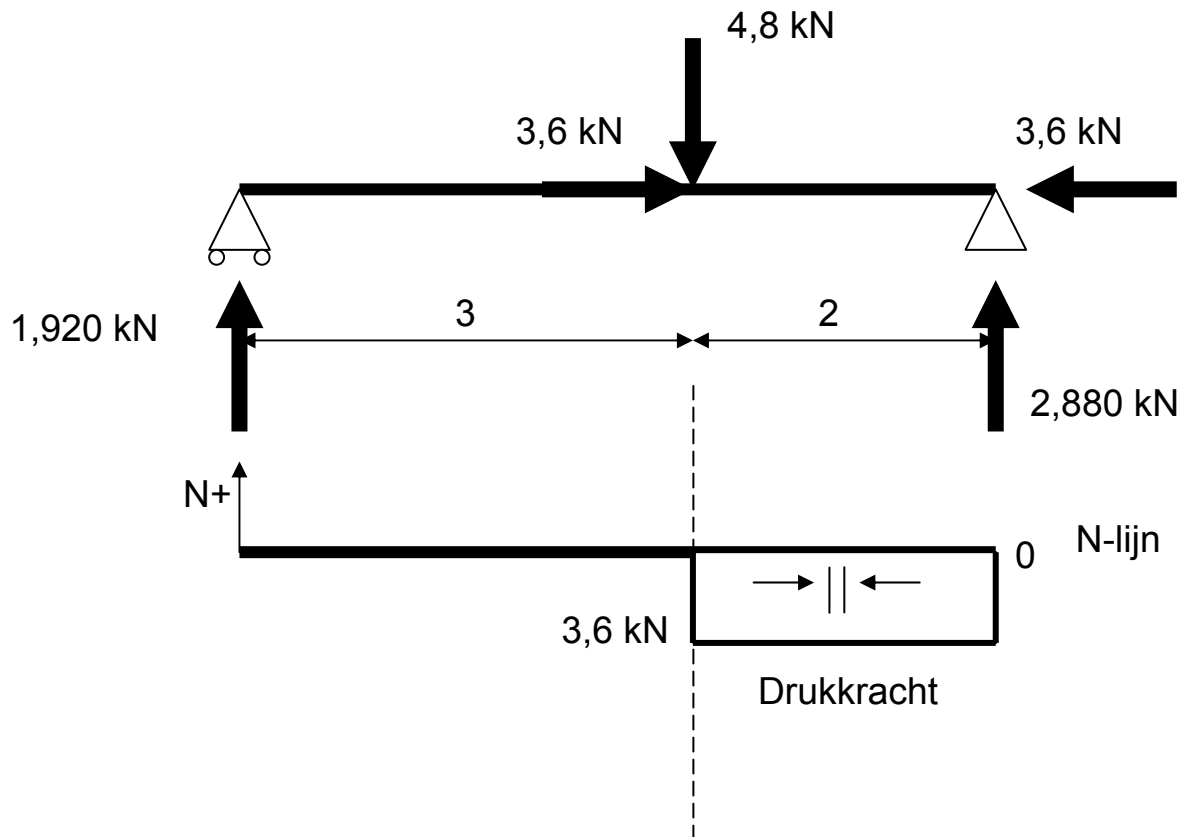
Inwendige krachten - Dwarskrachtenlijn

Inwendige krachten - Momentenlijn

Inwendige krachten - Normaalkrachtenlijn

Drukkracht

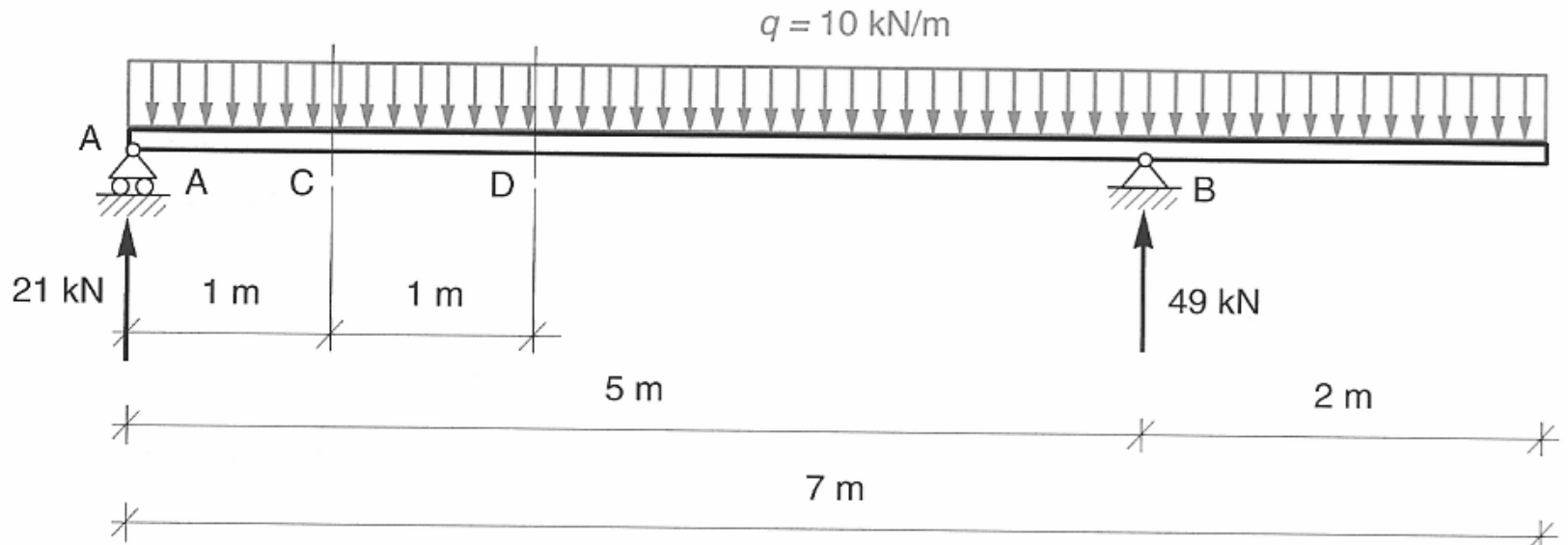
=

Normaalkracht

Druk = -

Trek = +

Verdeelde belasting

Verdeelde belasting

Reactiekrachten

$$\Sigma M \text{ tov } A = 0$$

- $-10 * 5 * 2.5 - 10 * 2 * 6 + F_{vB} * 5 = 0$
- $F_{vB} = 49 \text{ kN}$

$$\Sigma F_v = 0$$

- $70 - 49 - F_{vA} = 0$
- $F_{vA} = 21 \text{ kN}$

Verdeelde belasting

De inwendige krachten in punt C op 1 m vanaf A
Snedes aanbrengen in punt C, rechterdeel weglaten.

$\Sigma F_h = 0$

- Er zijn geen horizontale krachten, $N_c = 0$

$\Sigma F_v = 0$

- $-21 + 10 * 1 + V_c = 0$
- $V_c = 11 \text{ kN}$

$\Sigma M \text{ t.o.v. C} = 0$

- $-21 * 1 + 10 * 1 * 0.5 + M_c = 0$
- $M_c = 16 \text{ kNm}$

Verdeelde belasting

De inwendige krachten in punt D op 2 m vanaf A
Snedes aanbrengen in punt D, rechterdeel weglaten

$$\underline{\Sigma F_h = 0}$$

- Er zijn geen horizontale krachten, $N_D = 0$

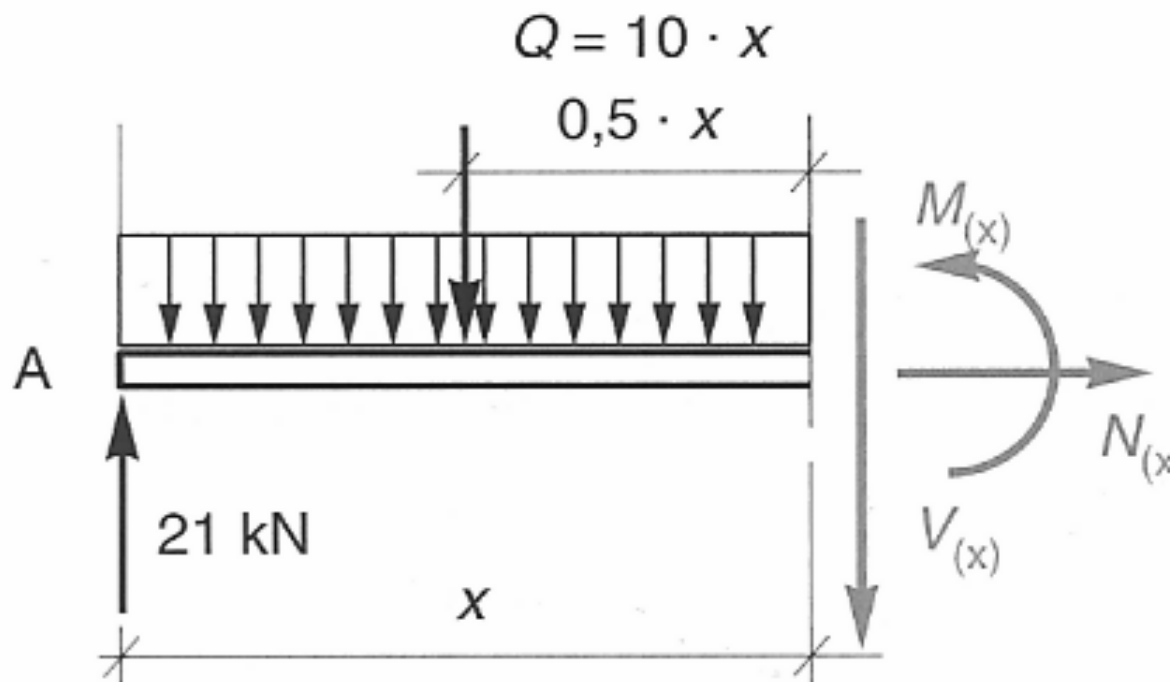
$$\underline{\Sigma F_v = 0}$$

- $-21 + 10 * 2 + V_D = 0$
- $V_D = 1 \text{ kN}$

$$\underline{\Sigma M \text{ t.o.v. D} = 0}$$

- $-21 * 2 + 10 * 2 * 1 + M_D = 0$
- $M_D = 22 \text{ kNm}$

Verdeelde belasting

Verdeelde belasting

Het blijkt dus dat voor een willekeurige doorsnede op afstand x vanaf A geldt:

$$\underline{\Sigma F_h = 0}$$

Er zijn geen horizontale krachten, $N_x = 0$

$$\underline{\Sigma F_v = 0}$$

$$-21 * 10 * x + V_x = 0$$

$$V_x = 21 - 10x \text{ kN}$$

$$V_x = -10x + 21 \text{ kN}$$

$$\underline{\Sigma M \text{ t.o.v. } X = 0}$$

$$-21 * x + 10 * x * x/2 + M_x = 0$$

$$M_x = 21x - 5x^2 \text{ kNm}$$

$$M_x = -5x^2 + 21x \text{ kNm}$$

De V-lijn is nu een lineaire functie van x .

De M-lijn is nu een kwadratische functie van x .

Verdeelde belasting

Voor het liggerdeel rechts van oplegging B

(let op negatieve snede. De positief inwendige krachten werken dus tegengesteld aan de as-richtingen)

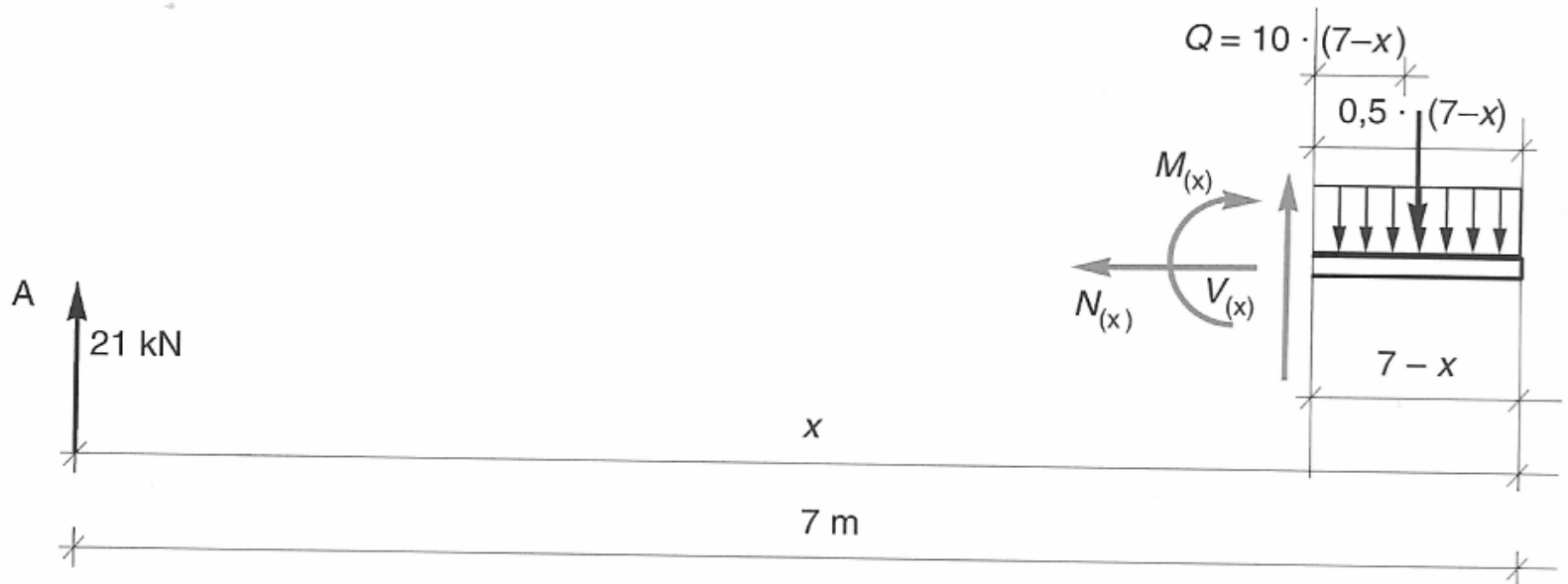
$$\underline{\Sigma F_v = 0}$$

- $-V_x + 10 * (7 - x) = 0$
- $V_x = 70 - 10x \text{ kN}$

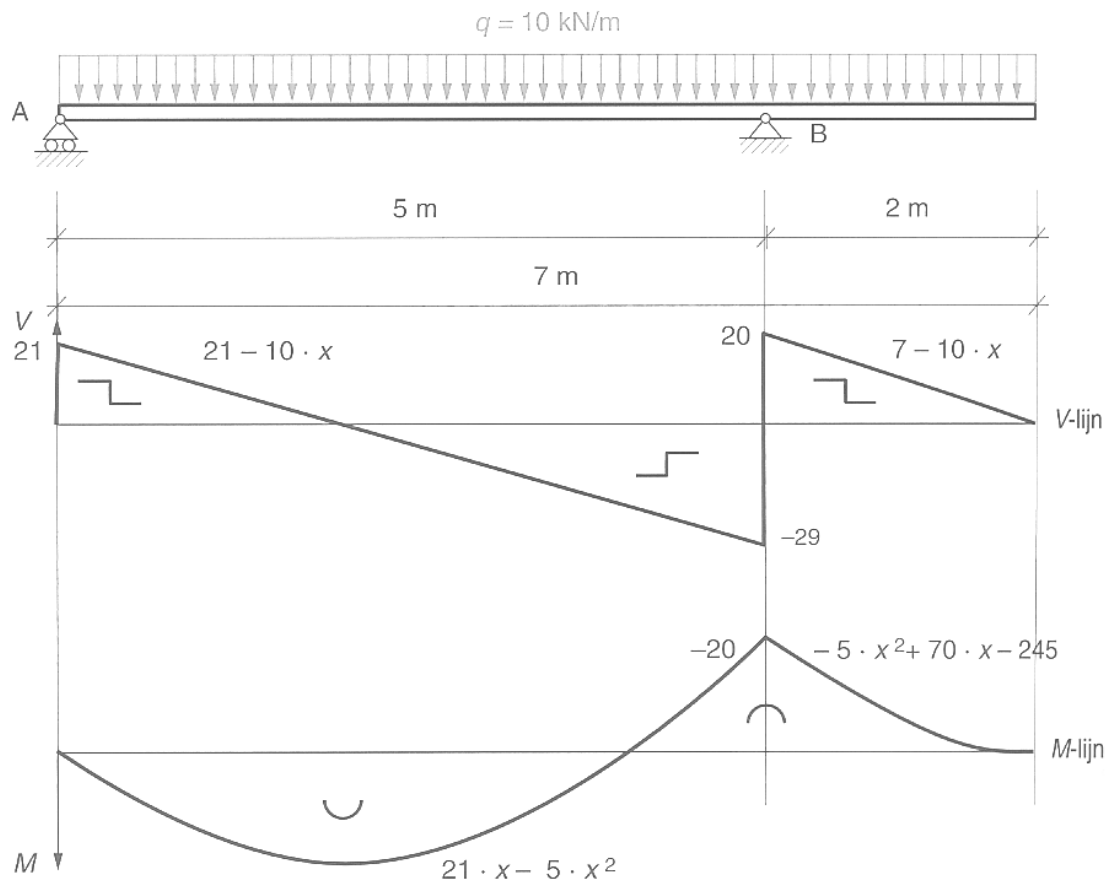
$$\underline{\Sigma M_x = 0}$$

- $-M_x - 10(7-x) * ((7-x)/2) = 0$
- $M_x = -5x^2 + 70x - 245 \text{ kNm}$

Verdeelde belasting

Verdeelde belasting

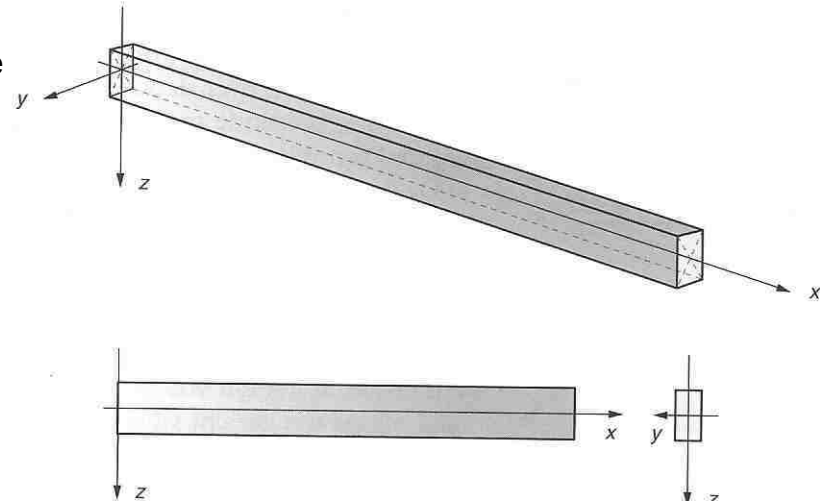

Tekensymbolen

De x -as in lengterichting van de ligger.
De y - as loodrecht op de lengteas
De z -as naar beneden gericht.

Positieve
asrichtingen

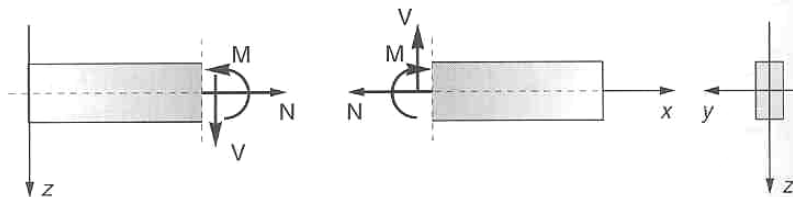
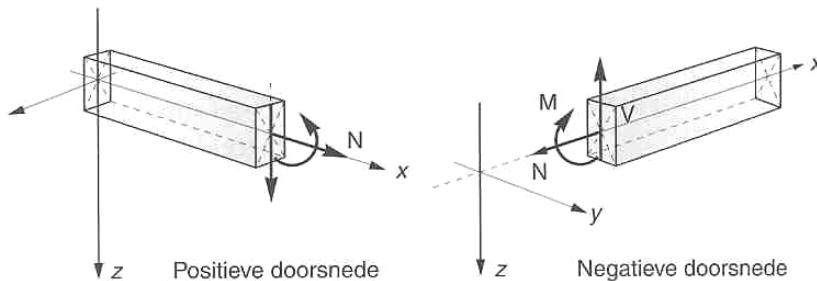
In het x - z vlak bevindt zich dan de langsdoorsnede van de
In het y - z vlak bevindt zich dan de dwarsdoorsnede.

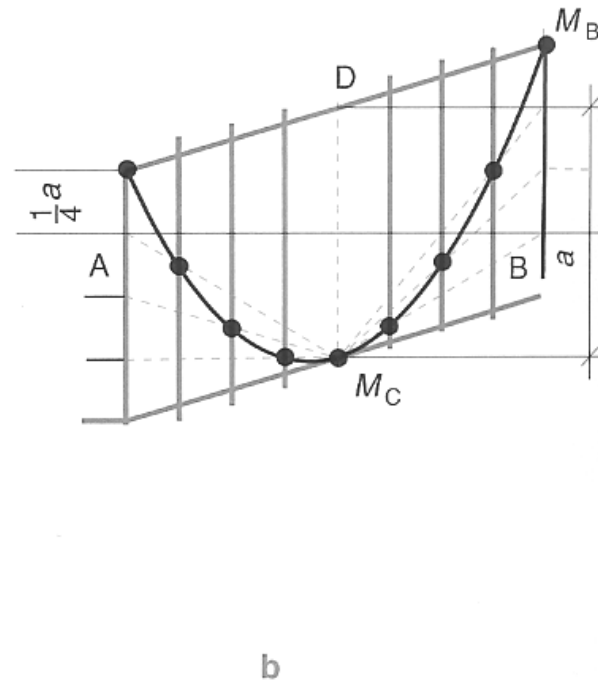
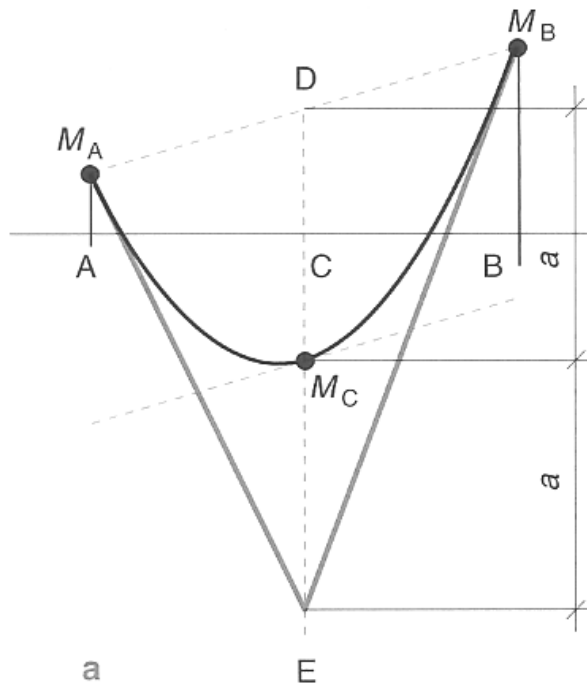
Tekensymbolen

Op het linkerdeel van de snede werken de positief genoemde inwendige krachten in de positieve richting van de assen, daarom heet dit deel **de positieve doorsnede**.

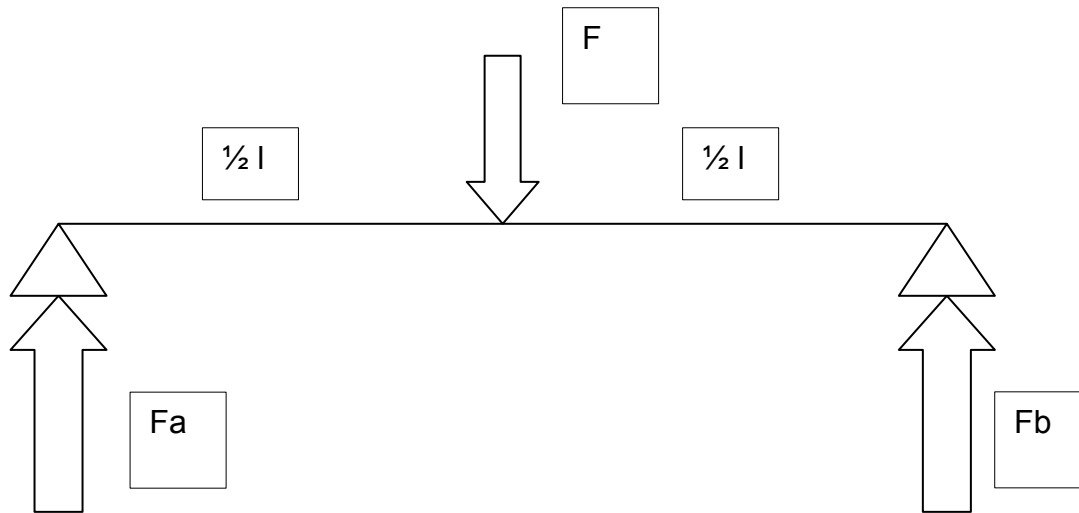
De positief genoemde inwendige krachten op het rechterdeel werking in negatieve richting van de assen, dit deel wordt daarom **de negatieve doorsnede** genoemd

Tekenen van een parabolische momentenlijn

Geconcentreerde belasting

Geconcentreerde belasting

$\Sigma M \text{ to.v. } A = 0$

- $-F * \frac{1}{2} l + F_b * l = 0$
- $F_b * l = \frac{1}{2} Fl$
- $F_b = \frac{1}{2} F$

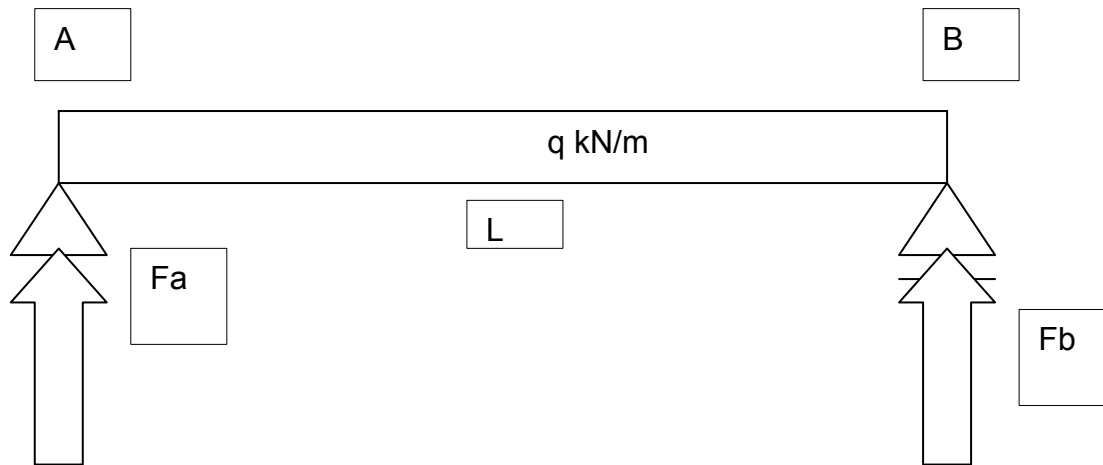
$\Sigma F_v = 0$

- $F - \frac{1}{2} F - F_a = 0$
- $F_a = \frac{1}{2} F$

Maximaal moment

- $M = \frac{1}{2} F * \frac{1}{2} l$
- $M = \frac{1}{4} Fl$

Gelijkmatig verdeelde belasting

Gelijkmatig verdeelde belasting

$\Sigma M \text{ to.v. A} = 0$

- $-q * l * \frac{1}{2} l + F_b * l = 0$
- $F_b * l = q * l * \frac{1}{2} l$
- $F_b = \frac{1}{2} ql$

$\Sigma F_v = 0$

- $q * l - \frac{1}{2} ql - F_a = 0$
- $F_a = \frac{1}{2} ql$

Maximaal moment

- $M = (\frac{1}{2} ql) / 2 * \frac{1}{2} l$
- $M = \frac{1}{8} ql^2$

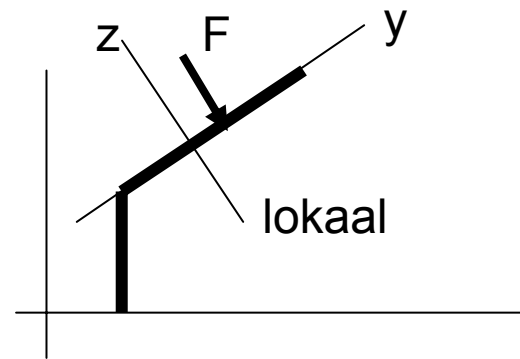
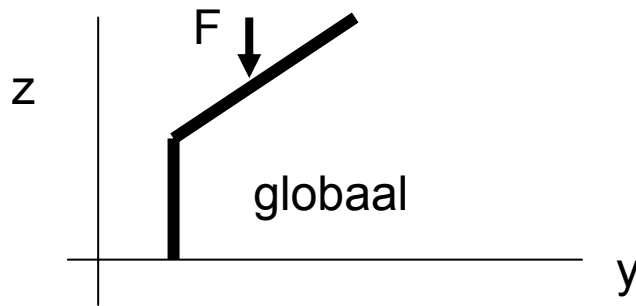
Assenstelsels

Globaal assenstelsel

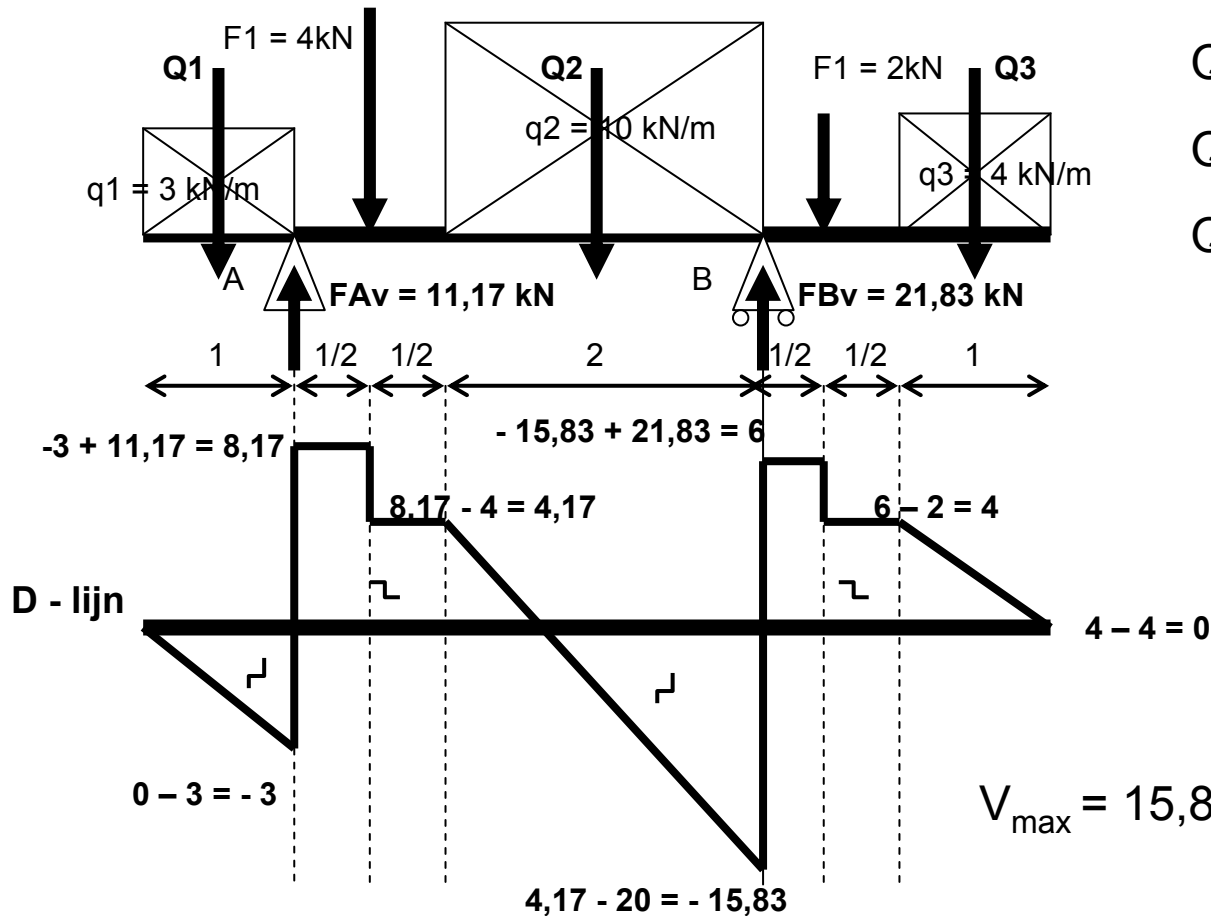
Met het globaal assenstelsel wordt de geometrie van de constructie vastgelegd. Ook zijn de hoofdrichtingen van de belastingen en de reactiekrachten vastgelegd.

Lokaal assenstelsel

Met het lokaal assenstelsel wordt de richtingen van de afzonderlijke constructiedelen vastgelegd. Met name voor het bepalen van de krachtswerking in en op de constructiedelen wordt dit assenstelsel toegepast.

Voorbeeld D - lijn

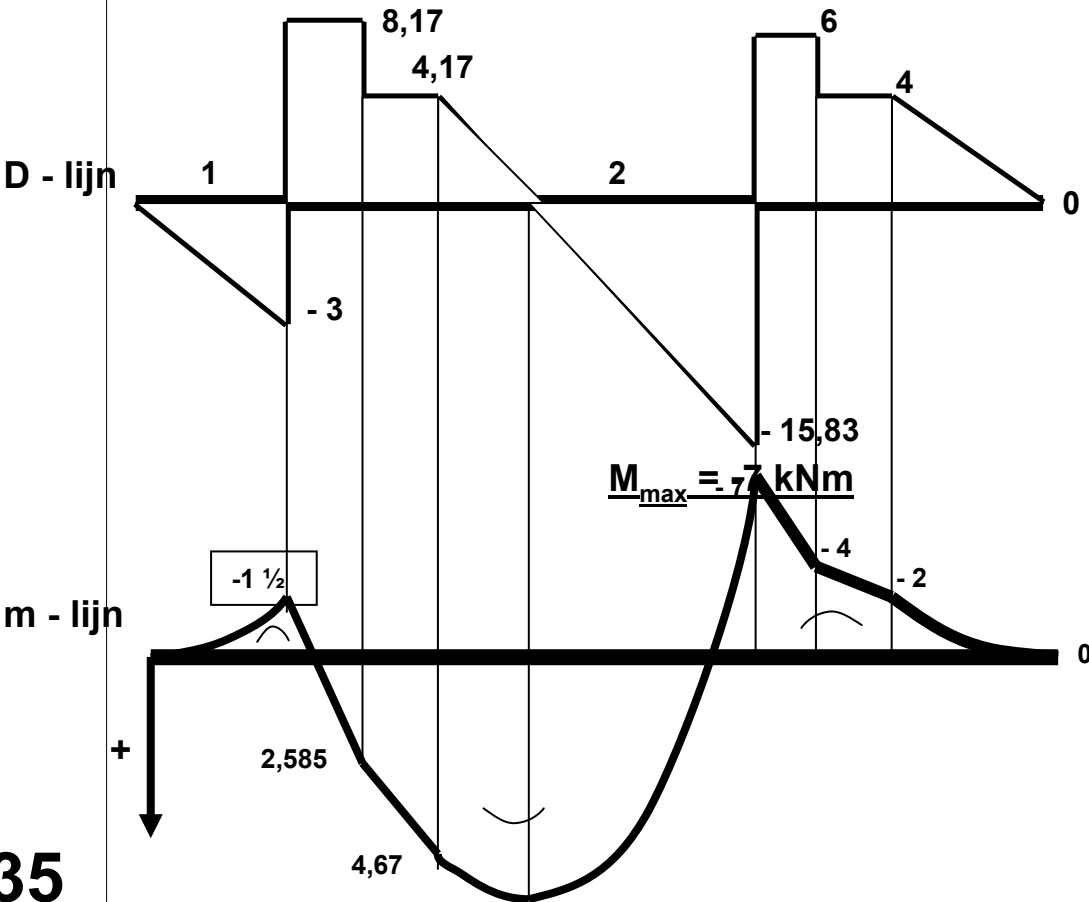
$$Q_1 = 3 * 1 = 3 \text{ kN}$$

$$Q_2 = 10 * 2 = 20 \text{ kN}$$

$$Q_3 = 4 * 1 = 4 \text{ kN}$$

$$V_{\max} = 15,83 \text{ kN}$$

Voorbeeld M - lijn

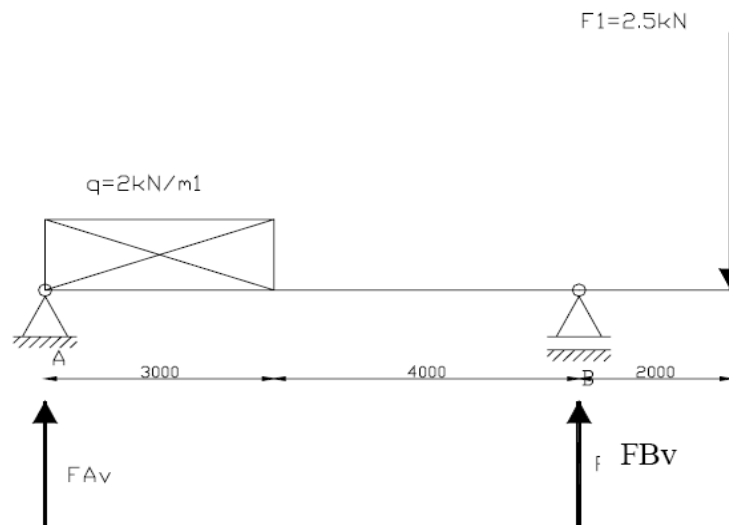
MOMENTEN

$$\begin{aligned}
 & - (3 * 1) * \frac{1}{2} & = & - 1 \frac{1}{2} \\
 & - 1 \frac{1}{2} + (8,17 * \frac{1}{2}) & = & 2,585 \\
 & 2,585 + (4,17 * \frac{1}{2}) & = & 4,67 \\
 & 4,67 + ((4,17 * 0,417) * \frac{1}{2}) & = & 5,539 \\
 & 5,539 - ((1,538 * 15,83) * \frac{1}{2}) & = & - 7 \\
 & - 7 + (6 * \frac{1}{2}) & = & - 4 \\
 & - 4 + (4 * \frac{1}{2}) & = & - 2 \\
 & - 2 + (4 * \frac{1}{2}) & = & 0
 \end{aligned}$$

Voorbeeld#1

De analytische methode

Bij toepassing van deze methode gaan we uit van de drie evenwichtsvoorwaarden.

Gevraagd;
Belasting en
aangrijpingsafstand van de
resultante
De reactiekrachten

Voorbeeld#1

Oplissing

$$Q = q * 3$$

$$Q = 2 * 3$$

$$Q = 6 \text{ kN}$$

$$F_r = Q + F_1$$

$$F_r = 6 + 2.5$$

$$F_r = 8.5 \text{ kN}$$

$\Sigma M = 0$ t.o.v. A

$$-Q * 1.5 - F_1 * 9 + F_{Bv} * 7 = 0$$

$$-6 * 1.5 - 2.5 * 9 = -F_{Bv} * 7$$

$$-31.5 = -F_{Bv} * 7$$

$$F_{Bv} = -31.5 / 7$$

$$F_{Bv} = 4.5 \text{ kN}$$

$$\Sigma F_v = 0$$

$$+F_r - F_{Av} - F_{Bv} = 0$$

$$8.5 - 4.5 = F_{Av}$$

$$F_{Av} = 4 \text{ kN}$$

$$\Sigma F_h = 0$$

Er zijn geen horizontale krachten, dus de horizontale krachten zijn nul, dus er is horizontale evenwicht.

Aangrijpingspunt van de resultante

$$\Sigma M = 0 \text{ t.o.v. A}$$

$$-Q * 1.5 - F_1 * 9 = -F_r * x$$

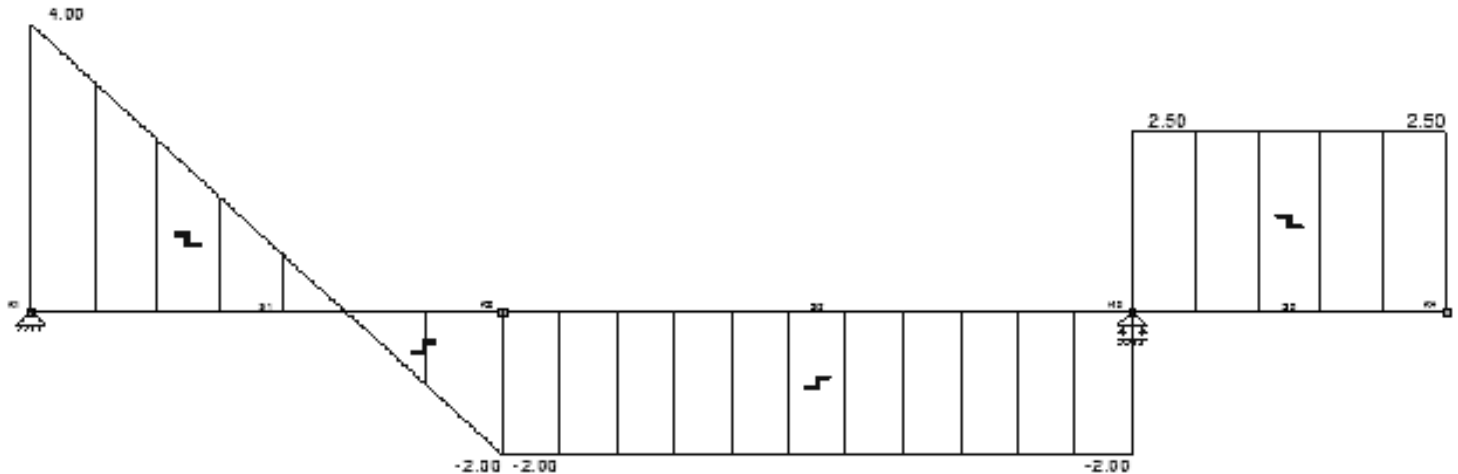
$$-6 * 1.5 - 2.5 * 9 = -8.5 * x$$

$$-31.5 = -8.5 * x$$

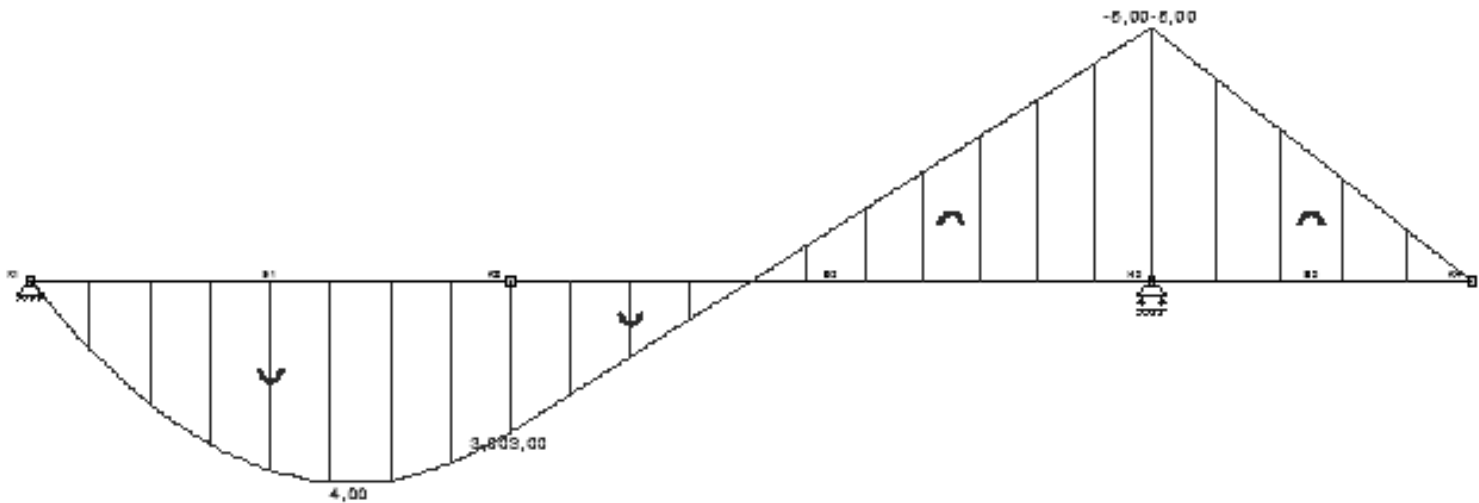
$$x = -31.5 / -8.5$$

$$x = 3.71 \text{ m}$$

Voorbeeld#1 - Dwarskrachtenlijn

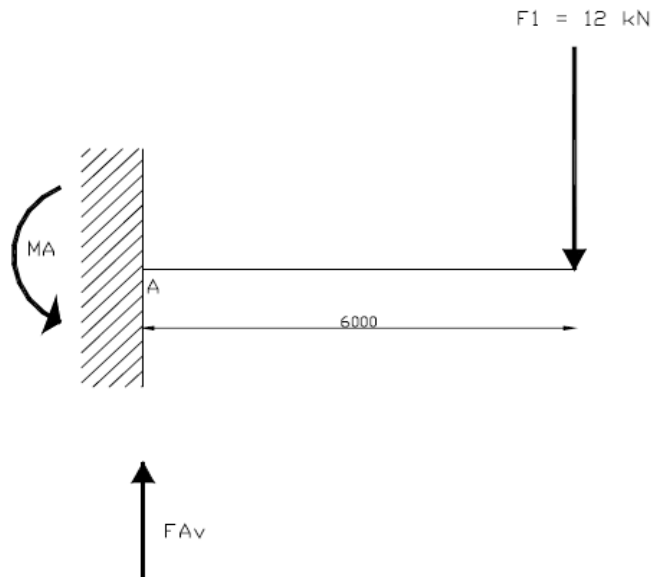
Voorbeeld#1 - Momentenlijn

Voorbeeld#2

Voorbeeld 2

Inklemming met puntlast

Voorbeeld#2

$$\Sigma M \text{ t.o.v. A} = 0$$

$$-F_1 * 6 + MA = 0$$

$$-12 * 6 = -MA$$

$$MA = 72 \text{ kNm}$$

$$\Sigma F_v = 0$$

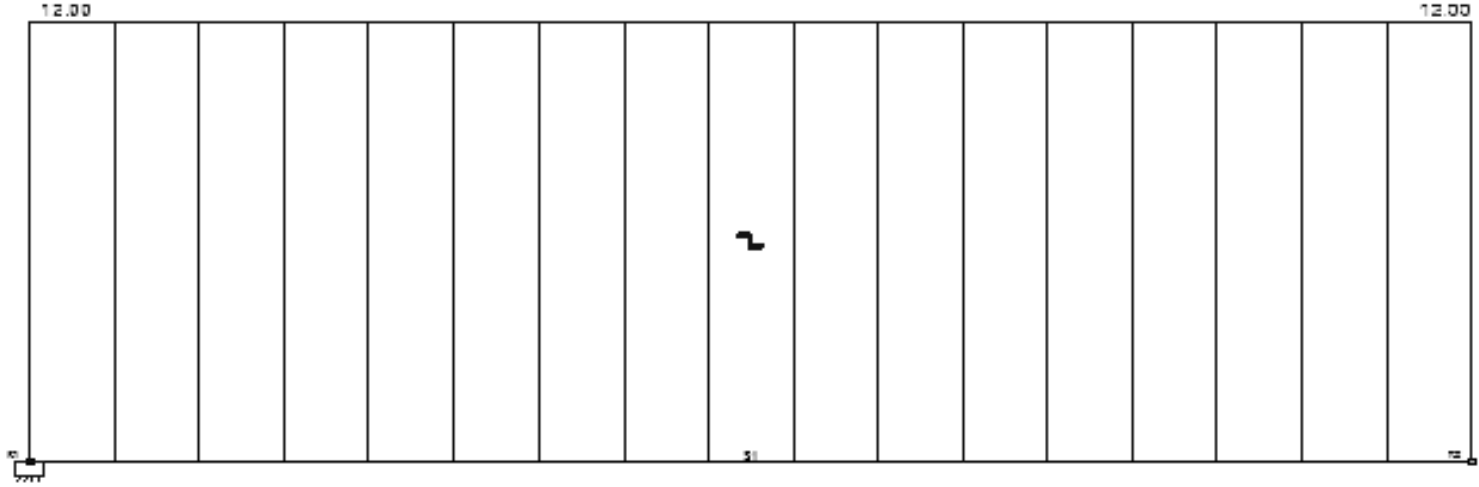
$$+ F_1 - F_{Av} = 0$$

$$F_1 = F_{Av} = 12 \text{ kN}$$

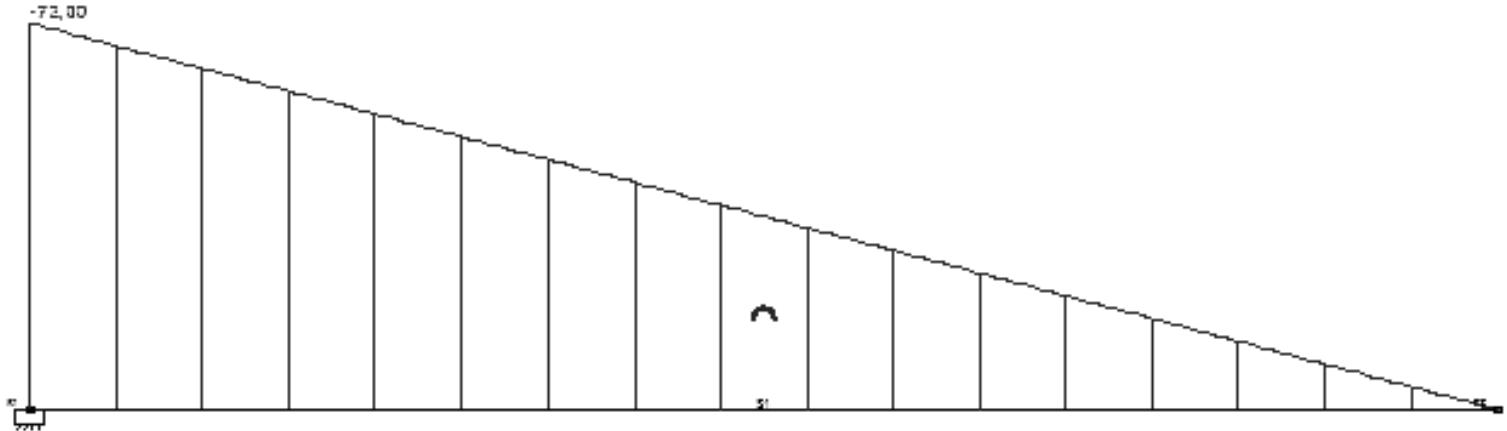
$$\Sigma F_h = 0$$

Er zijn geen horizontale krachten (de som = 0)

Voorbeeld#2 - Dwarskrachtenlijn

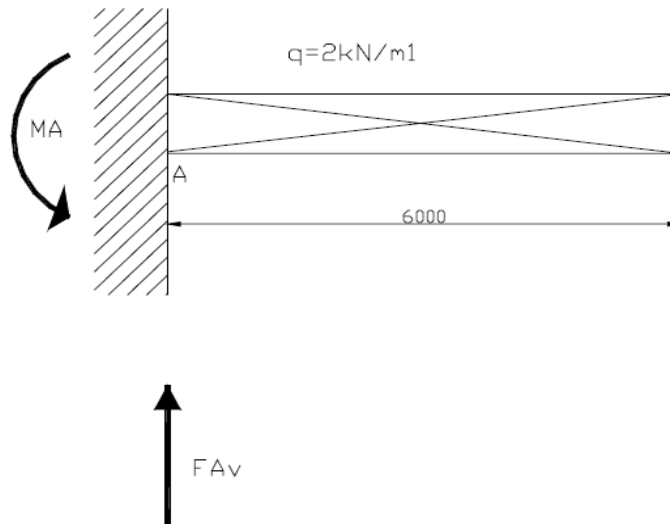
Voorbeeld#2 - Momentenlijn

Voorbeeld#3

Voorbeeld 3

Inklemming met een gelijkmatige verdeelde belasting

Voorbeeld#3

Oplossing

$$Q = 2 * 6$$

$$Q = 12 \text{ kN}$$

$$\Sigma M \text{ t.o.v. A} = 0$$

$$-12 * 3 + MA = 0$$

$$-36 + MA = 0$$

$$MA = 36 \text{ kNm}$$

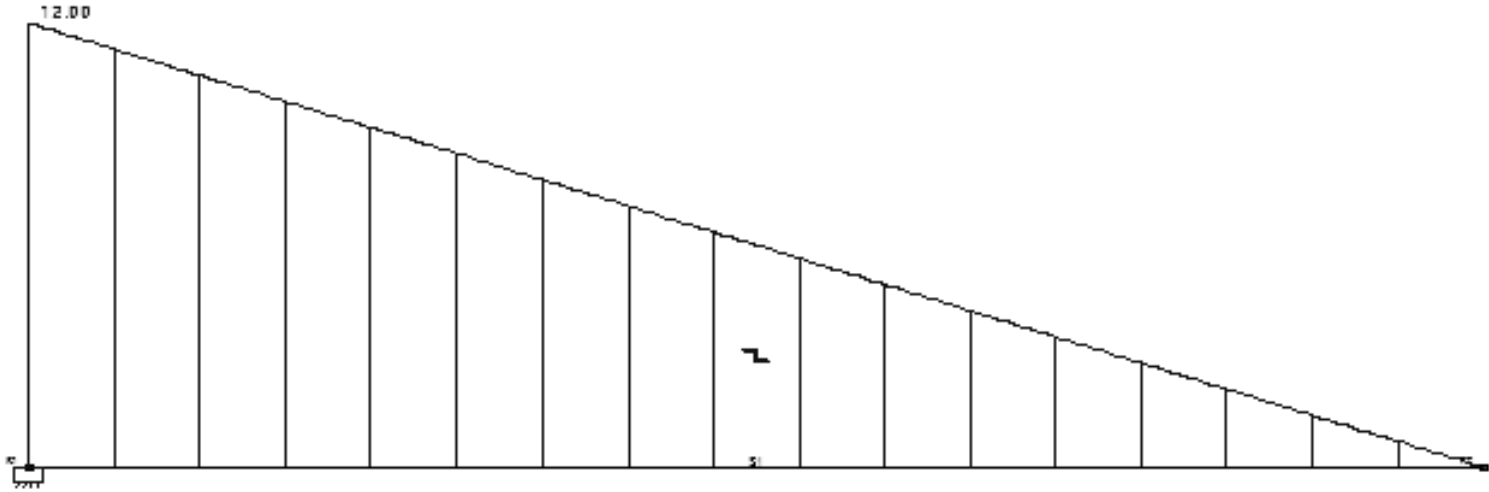
$$\Sigma F_v = 0$$

$$Q - F_{Av} = 0$$

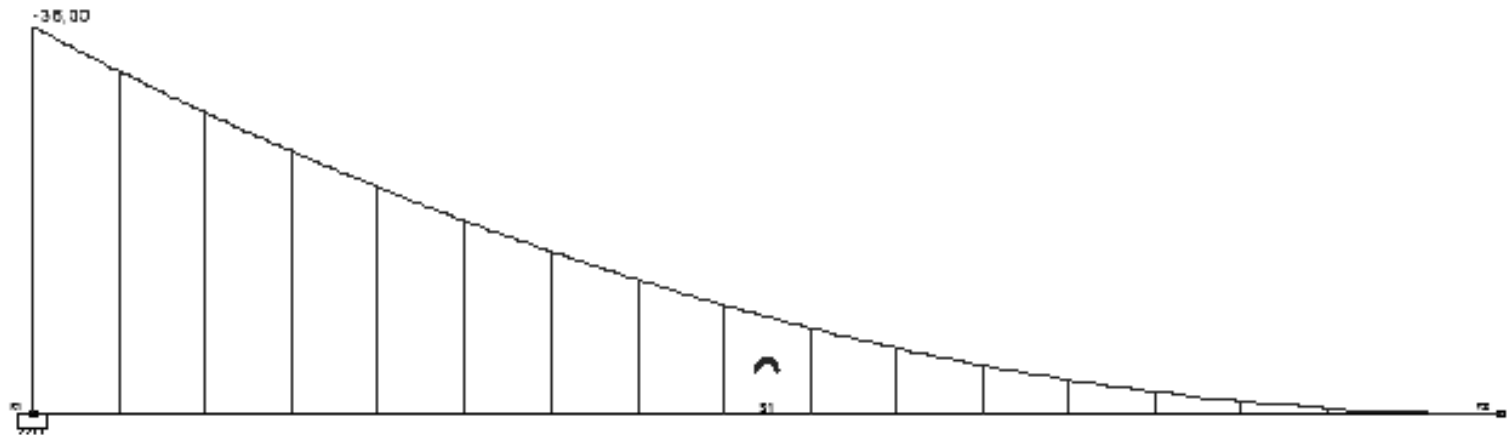
$$12 - F_{Av} = 0$$

$$F_{Av} = 12 \text{ kN}$$

Voorbeeld#3 - Dwarskrachtenlijn

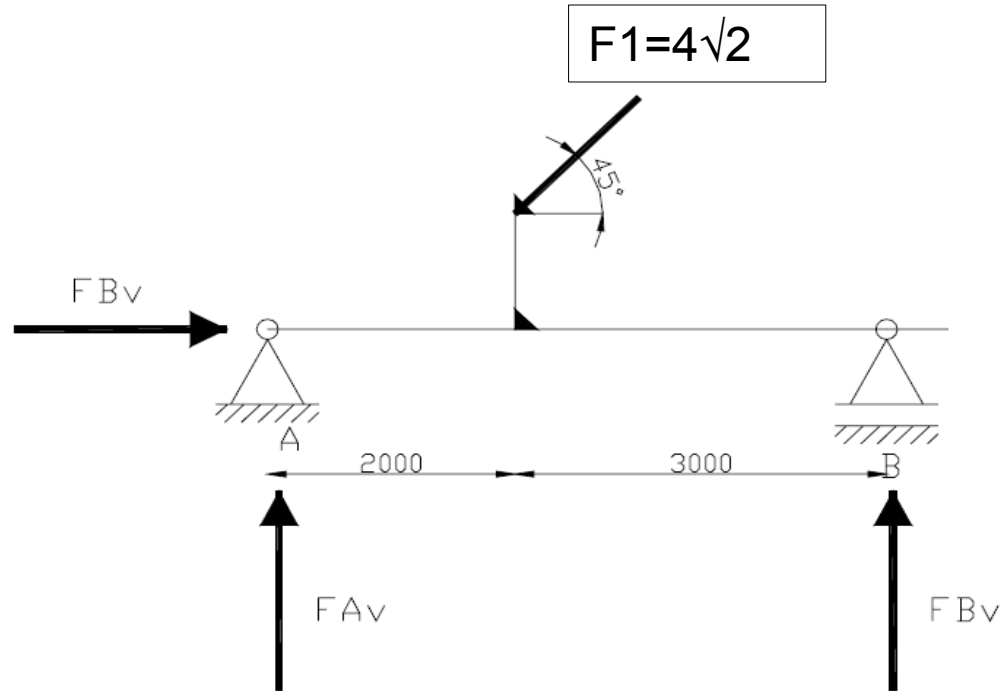

Voorbeeld#3 - Momentenlijn

Voorbeeld#4

Voorbeeld 4

Voorbeeld#4

Ontbinden van F1 in:

Naar beneden gerichte verticale kracht: $F_v = 4 \text{ kN}$

Naar links gerichte horizontale kracht : $F_h = 4 \text{ kN}$

$$\Sigma M \text{ t.o.v. A} = 0$$

$$-F_v * 2 + F_h * 1 + F_{Bv} * 5 = 0$$

$$-4 * 2 + 4 * 1 = -5F_{Bv}$$

$$F_{Bv} = 0.8 \text{ kN}$$

$$\Sigma F_v = 0$$

$$+F_v - F_{Av} - F_{Ab} = 0$$

$$4 - F_{Av} - 0.8 = 0$$

$$F_{Av} = 3.2 \text{ kN}$$

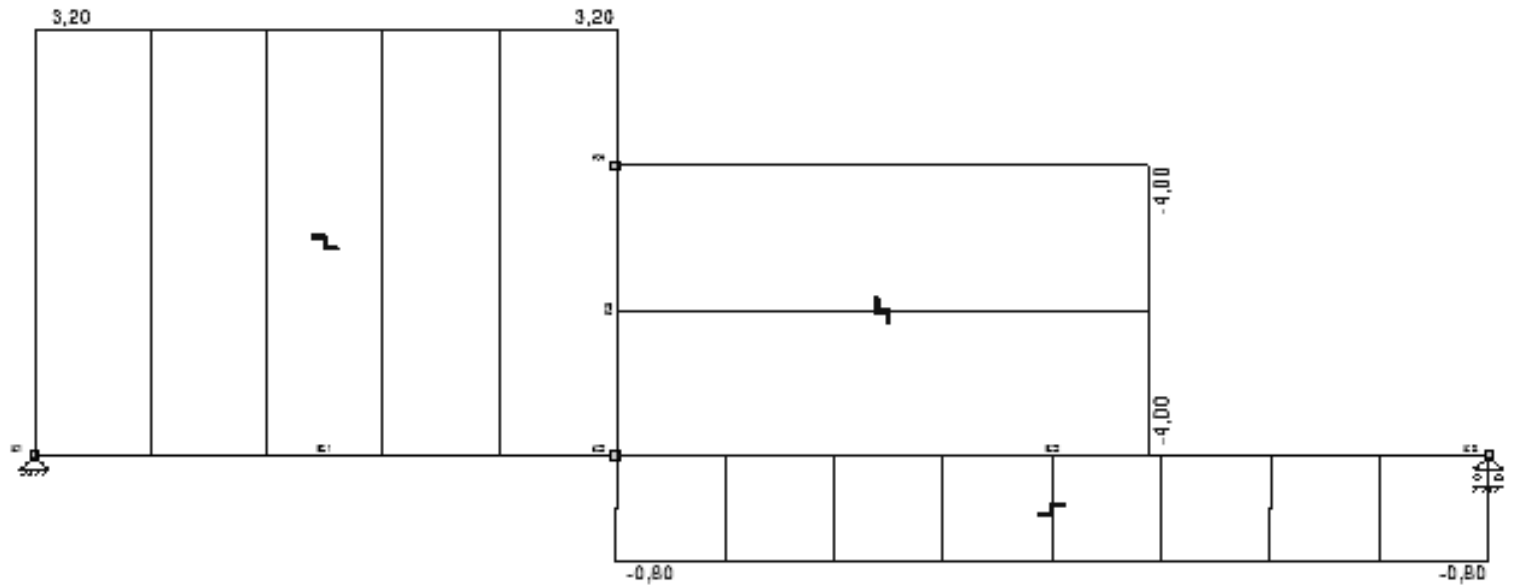
$$\Sigma F_h = 0$$

$$F_h - F_{Ah} = 0$$

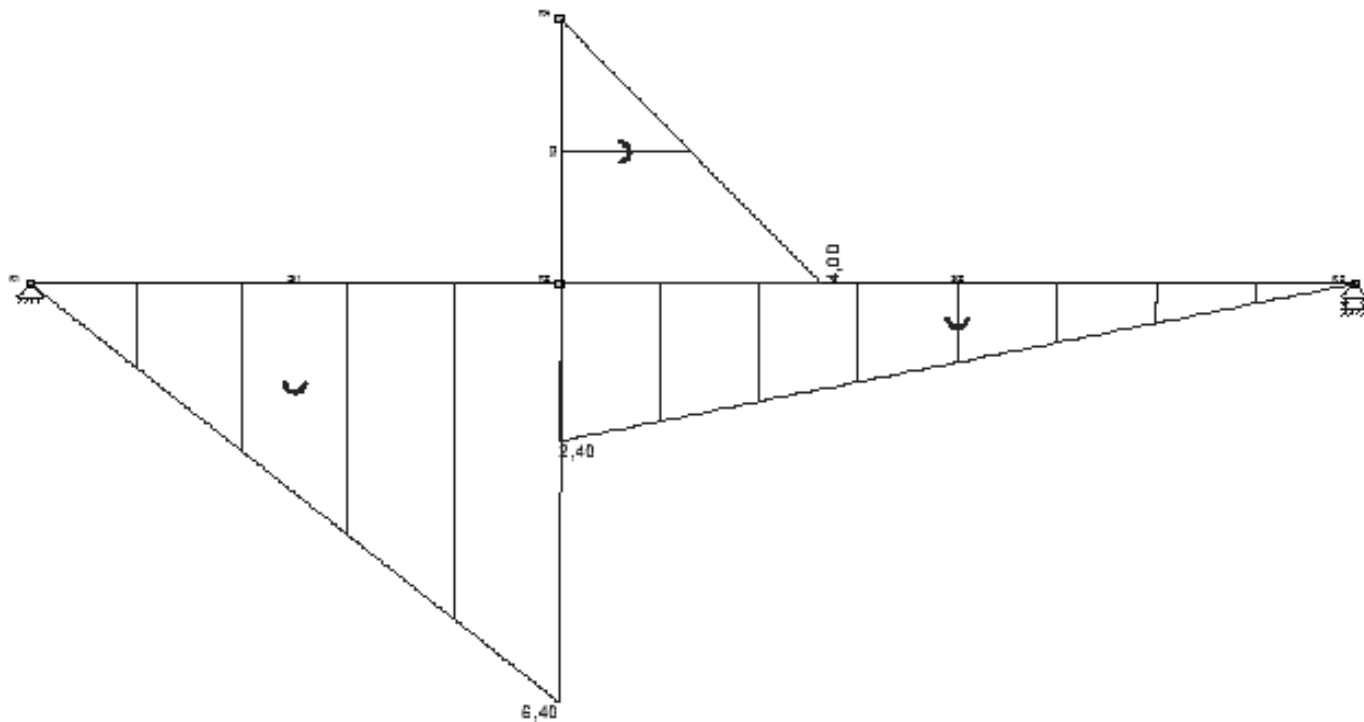
$$4 - F_{Ah} = 0$$

$$F_{Ah} = 4 \text{ kN}$$

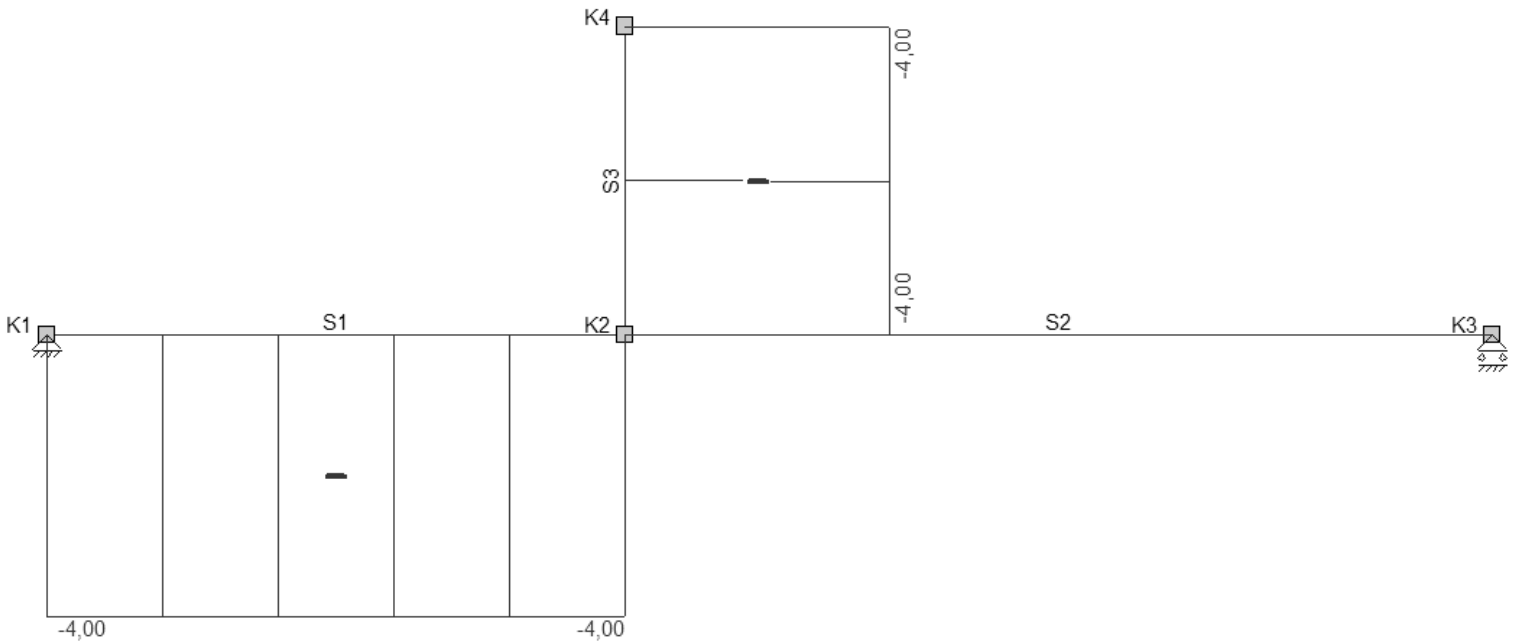
Voorbeeld#4 - Dwarskrachtenlijn

Voorbeeld#4 - Momentenlijn

Voorbeeld#4 - Normalkrachtenlijn

EINDE

Docent: M.J.Roos